

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση του κειμένου, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- Η περιορισμένη ισχύς των εγχωρίων Ελλήνων εμπόρων σε σύγκριση με τους εμπόρους της διασποράς
- Η περιορισμένη οικονομική εμβέλεια των εγχωρίων αστών λόγω των περιορισμένων οικονομικών ευκαιριών που τους παρείχε το ανεξάρτητο Ελληνικό κράτος
- Η περιορισμένη κοινωνική, ιδεολογική και οικονομική δύναμη των αστικών στρωμάτων του νεοσύστατου Ελληνικού κράτους (ως αποτέλεσμα και των περιορισμών που είχε επιβάλλει επί αιώνες ο Οθωμανός επικυρίαρχος)
- Η διαρροή των ικανότερων και ακμαιότερων στοιχείων στη διασπορά
- Η απουσία κοινωνικού κύρους και πολιτικής και διοικητικής πείρας της ελληνικής αστικής τάξης, παρά την αυξανόμενη συμμετοχή της στην πολιτική εξουσία μετά την ανεξαρτησία.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Από την αγροτική οικονομία στην αστικοποίηση, Α. Η ελληνική οικονομία μετά την επανάσταση, 2. Οι παραγωγικές δυνάμεις μέσα και έξω από την Ελλάδα και η «Μεγάλη Ιδέα»] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «[...]Πολλές δεκαετίες, μετά την ανεξαρτησία της, η Ελλάδα... πεδίο ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων[...]».

Συγκεκριμένα, μπορεί να γίνει σύνδεση με τις εξής αναφορές:

- Απουσία ισχυρών κέντρων ανάπτυξης
- Απουσία σημαντικών πρώτων υλών
- Απουσία πλεονάζοντος, φθηνού και εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού
- Απουσία των απαραίτητων δημόσιων ή ιδιωτικών κεφαλαίων
- Περιορισμένη εσωτερική αγορά
- Ισχυρά πνευματικά, οικονομικά, παραγωγικά κέντρα ελληνισμού έξω από τα σύνορα της Ελλάδας (από την Ουκρανία ως το Σουδάν, από τον Δούναβη ως τον Καύκασο και από τη Σμύρνη ως την Κιλικία), που λειτουργούσαν ανταγωνιστικά και αντιμετώπιζαν υποτιμητικά τις εγχώριες δυνάμεις.

Οι μαθητές/-τριες μέσα από την κριτική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να συνθέσουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, προκειμένου να παρουσιάσουν την απουσία των απαραίτητων μοχλών ανάπτυξης στο νεοσύστατο Ελληνικό κράτος, καθώς και τον ιδιαίτερο ρόλο που διαδραμάτισαν σε αυτήν την καθυστέρηση η εγχώρια αστική τάξη και οι Έλληνες της διασποράς.